



ใบงาน มหาเวสสันดรชาดก 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากตัวเลือกที่กำหนดให้

เรื่องราวของพระพุทธเจ้าในพระชาติต่าง ๆ ที่พระองค์ตรัสเล่า

การทำงานโดยสละบุตรและภรรยาเป็นทาน

พระชาติที่ยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์

กัญหา, ชาลี

พระชาติสุดท้ายก่อนตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บำเพ็ญบารมี เพื่อให้ได้เสวยพระชาติเป็นพระพุทธเจ้า

เวสส (พ่อค้า) + อันตร (ระหว่าง) = ผู้เกิดระหว่างอย่างพ่อค้า

เพราะปรากฏบารมีครบบริบูรณ์ทั้ง 10 บารมี

พระเวสสันดร

เทศน์มหาชาติ, ตั้งธรรมหลวง, งานบุญพระเวส

1. เรื่องราวของเทศน์มหาชาติหรือมหาเวสสันดรชาดกมีปรากฏอยู่ในสังคมไทยในรูปแบบอะไรบ้าง

2. บุตรทรรทาน คือ

3. ชาดก คือ

4. ทำไมพระโพธิสัตว์ในกำเนิดชาติเป็นพระเวสสันดร จึงเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่

5. คำว่าเวสสันดร มาจากคำว่าอะไรและแปลว่าอะไร

6. พระโพธิสัตว์บริจาคลูกเมีย เพื่อประสงค์สิ่งใด

7. คำว่า มหาชาติ แปลว่าอะไร

8. ก่อนที่จะประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะแล้วเสด็จออกผนวช กระทั่งได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระองค์เสวยพระชาติอะไรเป็นชาติสุดท้าย

9. พระเวสสันดรโพธิสัตว์ ได้บำเพ็ญบุตรทรรทาน โดยได้บริจาคใคร

10. มหาเวสสันดร กล่าวถึงชาติอะไร





เมื่อถึงอาศรมฤๅษีชุกได้พบกับอจุตฤๅษี ชุกใช้คารมหลอกหลอนอจุตฤๅษีให้ที่พักพิงหนึ่งคืน และบอกเส้นทางไปยังอาศรมพระเวสสันดรพร้อมพรรณานามุสัฏฐ์และพรรณไม้ตามเส้นทางให้ชุกฟัง

กัณท์.....

พระเวสสันดรทรงให้ทานสองโอรสแก่แม่ชุก พระนางมัทรีฝันร้ายเหมือนบอกเหตุแห่งการพลัดพราก
รุ่งเช้าเมื่อพระนางมัทรีเข้าป่าหาอาหารแล้ว ชุกจึงเข้าเฝ้าทูลขอสองกุมาร สองกุมารลงไปซ่อนตัวอยู่ที่สระ
พระเวสสันดรตามหาสองกุมารแล้วมอบให้แก่ชุก
กัณฑ์.....

พรานเจตบุตรหลงกลชูชกที่ได้ชูชกลักพริกขิงแก่พราน อ้างว่าเป็นพระราชสาสน์ของพระเจ้ากรุงสญชัยจะนำไปถวายพระเวสสันดร พรานเจตบุตรจึงต้อนรับและเลี้ยงดูชูชกเป็นอย่างดีและได้พาไปยังต้นทางที่จะไปอาศรมฤาษี

กัณฑ์.....

พระเวสสันดรทรงแจกมหาสัตตสดกทาน คือ การแจกทานครั้งยิ่งใหญ่ก่อนที่จะเสวยวิมุตติสุขพร้อมกับ
พระนางมัทรี ชาลีและกัณหาออกจากพระนคร จึงทูลขอพระราชทานโอกาสบำเพ็ญมหาสัตตสดกมหากทาน
คือ การให้ทานครั้งยิ่งใหญ่ อันได้แก่ ข้าว ม้า รถ โค นม น้ำมัน ทาสี ทาสา รวมทั้งสุราเบาน อย่างละ 700
กัณฑ์.....





ใบงาน มหาเวสสันดรชาดก 3

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่คำและความหมายด้วยการนำตัวอักษรหน้าความหมายมาเติมลงที่ว่างหน้าเลขข้อ

- ___ 1. บารมี
- ___ 2. จิตกรรม
- ___ 3. มุขปาฐะ
- ___ 4. คาถาพัน
- ___ 5. ยมกปาฏิหาริย์
- ___ 6. ทิฐิ
- ___ 7. ฝนโบกพรพรพร
- ___ 8. จุติ
- ___ 9. ดาวดิงส์
- ___ 10. สัตตสตกมหาทาน
- ___ 11. ประณิบัติ
- ___ 12. คร่ำครวญ
- ___ 13. อนุโมทนา
- ___ 14. อภิเชก
- ___ 15. อาฬงส์
- ___ 16. ชำระ
- ___ 17. ปัดเกลา
- ___ 18. คล้ายคลึง
- ___ 19. อลังการ
- ___ 20. กลบท
- ___ 21. พาหะ
- ___ 22. พัสตาร
- ___ 23. วรรณศิลป์
- ___ 24. อรรถรส
- ___ 25. วิถีชีวิต
- ___ 26. วัฒนธรรม
- ___ 27. ศรัทธา
- ___ 28. ซาบซึ้ง
- ___ 29. ภูมิประเทศ
- ___ 30. เวางกต

- ก. ความอดื้อถือดี
- ข. ตาย
- ค. อาการที่รู้สึกปีติปลื้ม
- ง. ความเป็นไปในการดำรงชีวิต
- จ. ความเชื่อถือ, ความเลื่อมใส
- ฉ. ศิลปะในการแต่งหนังสือ
- ช. พลอยยินดี, ยินดีด้วย
- ซ. เอาใจใส่คอยปฏิบัติรับใช้
- ณ. ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- ญ. คำประพันธ์ที่บัญญัติให้ใช้คำหรือสัมผัสเป็นชั้นเชิงยิ่งกว่าธรรมดา
- ฎ. อบรมพร่ำสอน
- ฏ. เครื่องนำไป, เครื่องขับปี
- ฐ. คุณความดีควรบำเพ็ญ (มี 10 อย่าง)
- ท. เกือบเหมือน
- ฒ. งามด้วยเครื่องประดับตกแต่ง
- ณ. ศิลปะการวาดภาพ
- ด. ชื่อสวรรค์ชั้นที่ 2 มีพระอินทร์เป็นผูครอง
- ต. ร้องรำทำเพลง
- ถ. สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ
- ท. เป็นชื่อภูเขาสูงหนึ่งในเรื่องมหาเวสสันดรชาดกซึ่งมีทางเข้าออกวนเวียนอาจทำให้หลงทางได้
- ธ. แต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ
- น. ต่อกันมา
- บ. ลักษณะทางกายภาพ และทางธรรมชาติ รวมถึงความสูงต่ำของผิวโลกและสิ่งต่าง ๆ
- ป. การบริจาคสิ่งของหมวดละ 700
- ผ. ผลแห่งกุศลกรรม, ผลบุญ
- ฝ. ฝนสีแดงที่ตกลงมา ผู้ใดอยากเปียกก็จะเปียกผู้ใดไม่เปียกก็ไม่เปียก
- พ. แปลกพิลึก
- ฟ. การแต่งคาถาภาษาบาลีล้วน ๆ พันบทเรื่องมหาเวสสันดรชาดก
- ภ. ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความซาบซึ้ง
- ม. ปาฏิหาริย์ที่แสดงเป็นคู่ ๆ ที่พระพุทธรูปองค์ทรงกระทำที่ต้นมะม่วงซึ่งเรียกว่าต้นทามพฤกษ์ คือ ทรงบันดาลท่อน้ำ ท่อไฟออกจากส่วนของพระกายเป็นคู่ ๆ กัน และทรงแสดงครั้งเดียวที่เมืองสวรัตถิ



ใบงาน มหาเวสสันดรชาดก 4

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือก ถูก หรือ ผิด หน้าข้อความ ให้ถูกต้อง

- ถูก / ผิด 1. พระเวสสันดรเป็นพระราชโอรสของกษัตริย์ผู้ครองนครเชตุรถ แคว้นสัพพี
- ถูก / ผิด 2. พระเจ้าสัจจชัย เป็นกษัตริย์ผู้ครองเมืองกลิงครัฐ
- ถูก / ผิด 3. พระเจ้าสัจจชัยเป็นพระราชบิดาของพระนางมัทรี
- ถูก / ผิด 4. พระเวสสันดรบำเพ็ญทานบารมีเป็นชาติสุดท้าย
- ถูก / ผิด 5. พระนางมัทรีเป็นพระราชมารดาของพระเวสสันดร
- ถูก / ผิด 6. พระเวสสันดรประสูติในพระราชวัง
- ถูก / ผิด 7. พราหมณ์ทั้งแปดแห่งเมืองกลิงครัฐ ได้มาทูลของพระราชทานช้างป้างจัญนาเคนทร์จากพระเวสสันดร
- ถูก / ผิด 8. กษัตริย์แห่งเมืองกลิงครัฐ ทูลของช้างป้างจัญนาเคนทร์ไปเพื่อเป็นพาหนะในการออกสู้รบ
- ถูก / ผิด 9. เหตุที่ทำให้พระเวสสันดรถูกเนรเทศออกจากเมือง เพราะพระราชทานช้างป้างจัญนาเคนทร์แก่เมืองกลิงครัฐ
- ถูก / ผิด 10. พระเวสสันดรบอรองให้พระชายามัทรีและกัญหา-ชาลีเสด็จตามพระองค์เข้าไปอยู่ในป่าเพื่อให้มีผู้ปรนนิบัติในระหว่างบำเพ็ญพรต
- ถูก / ผิด 11. พระเวสสันดรบำเพ็ญบารมี เพื่อจะไปเสวยชาติเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ
- ถูก / ผิด 12. การฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดร มีอันสงส์คือจะได้เกิดทันยุคพระศรีอภัยเมตย์ไตร
- ถูก / ผิด 13. พราหมณ์ชุกเป็นชาวเมืองกลิงครัฐ
- ถูก / ผิด 14. เฒ่าชุกนำเงินที่ขอทานได้ไปฝากไว้กับเพื่อนพราหมณ์ แต่เพื่อนนำเงินไปใช้จึงยกบุตรสาวชดใช้หนี้
- ถูก / ผิด 15. นางอมิตตาเป็นภรรยาของเฒ่าชุกด้วยความเต็มใจ
- ถูก / ผิด 16. บิดามารดาของนางอมิตตาทนทานให้เป็นภรรยาของเฒ่าชุก เพราะเป็นผู้มีทรัพย์มาก
- ถูก / ผิด 17. นางอมิตตาเป็นตัวอย่างของภรรยาที่ดี ที่ดูแลปรนนิบัติสามีมิได้ขาดตกบกพร่อง
- ถูก / ผิด 18. เหตุที่นางอมิตตาให้ชุกสามีแก่ไปขอสองกุมาร กัณหา-ชาลี เพราะนางเป็นคนขี้เกียจ
- ถูก / ผิด 19. เฒ่าชุกไปขอสองกุมารมาเป็นบุตรบุญธรรม
- ถูก / ผิด 20. เฒ่าชุกขมำงตอพระเวสสันดรว่าตนเป็นราชทูตจากเมืองเชตุรถ มารับสองกุมารกัณหา - ชาลีกลับเข้าพระราชวัง
- ถูก / ผิด 21. พราหมณ์เจตบุตรและอัจจุตฤาชี บอกทางไปสู่อาศรมพระเวสสันดรแก่เฒ่าชุก เพราะเห็นแก่เงินรางวัล คำจ้าง
- ถูก / ผิด 22. สองกุมาร กัณหา-ชาลีหนีไปอยู่ในป่าเพราะกลัวพระเวสสันดรจะยกตนให้กับเฒ่าชุก
- ถูก / ผิด 23. พระเวสสันดรวางแผนให้สองกุมารได้กลับวัง โดยตั้งค่าไถ่ตัวไว้สูงให้เฒ่าชุกนำไปเมืองเชตุรถ
- ถูก / ผิด 24. เฒ่าชุกไม่นำสองกุมารไปเมืองเชตุรถ เพราะคิดถึงภรรยาอยากนำไปให้รับใช้ภรรยา
- ถูก / ผิด 25. เทวดาบันดาลให้พระนางมัทรีกลับถึงอาศรมมิดค่า เพื่อไม่ให้ขัดขวางพระเวสสันดรในการบริจาคลูกให้เป็นทาน
- ถูก / ผิด 26. ท้าวสักกเทวราช แปลงร่างเป็นพราหมณ์เพื่อมาขอพระนางมัทรี ไปเป็นภรรยา
- ถูก / ผิด 27. “เรามาที่นี่ เพื่อช่วยให้พระโพธิสัตว์ได้บำเพ็ญทานถึงขั้นปรมาตบารมี เพื่อได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอนาคต ขออนุโมทนาด้วย” ผู้กล่าวคือท้าวสักกเทวราช
- ถูก / ผิด 28. พระเวสสันดรเป็นพระโพธิสัตว์ผู้ตั้งปณิธานเพื่อตรัสรู้เป็นพระพุทเจ้า โดยทรงบำเพ็ญทานบารมี
- ถูก / ผิด 29. การที่พระเวสสันดรบริจาคช้างป้างจัญนาเคนทร์ช้างคู่บ้านคู่เมืองแก่เมืองกลิงครัฐแสดงถึงความไม่รับผิดชอบต่อส่วนรวม
- ถูก / ผิด 30. พระเวสสันดรบริจาคภรรยาและบุตรเป็นทานเพราะไม่รับผิดชอบครอบครัว

